

LNIAK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

Jankow

P.T.

Biblioteka Uniwersytecka

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie Zł. 3:20
z dostawą do domu . . . 3:50
na prowincji 3:50
za granicą 5:55
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

250.000 Mp.

(14 gr.)

na prowincjonalnych dworcach
17 gr.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 21.
Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór 496.

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Echa rządów Chjeno-Piasta. Historyczny proces z powodu wypadków krakowskich.

6 listopada przed sądem.

1-szy dzień rozprawy.

KRAKÓW, 2. 6. (Tel. wł.). Dziś o godz. 8 rano rozpoczęły się przed gmachem sądu okręgowego karnego gromadzić tłumy publiczności. Do gmachu wpuszczono tylko posiadających bilety, oraz obrońców, pokładowych i świadków. O godz. 9 rano wszedł na salę trybunał pod przewodnictwem p. Urbanowicza. Na ławie obrońców zasiedli dr. Bogdani, Bross, Heski, pos. Lieberman Lustgarten, Ringelheim, Rosenfeld, Woźniakowski, Schoenwetter, Birnbaum i Aschenbrenner. Pos. Śmiarowski przybędzie na rozprawę dziś w nocy. Dr. Paschalski na deszał na ręce tow. Marka depesze, w której donosi, że przybyć nie może, lecz przesyła ławie obrońców życzenia owocnej pracy w tym, jak pisze, historycznym procesie.

Strony poszkodowane reprezentują adwokaci dr. Szurlej, Zagórowski i Zakrzewski.

NA ŁAWIE OSKARZONYCH ZASIADA 58. z tego 38 odpowiada z wolnej stopy. Na 20 podsądnych nałożony jest areszt prewencyjny. Wśród oskarżonych znajdują się tow. pos. Stańczyk, tow. Klemensiewicz, radni miejscy Jaroszewski i Ziffer. Reprezentowana jest cała prasa krakowska, pozatem dzienniki lwowskie, łódzkie, warszawskie i poznańskie. Prócz tego z Niemiec przybywa na rozprawę tow. dr. Krug, imieniem „Socialistische Parlamentarische Korrespondenz“.

Po wylosowaniu ławy przysięgłych, odczytano generalja oskarżonych, odebrano

ślubowanie od przysięgłych poczem przewodniczący zarządził przerwę.

Po przerwie obrona zgłosiła 3 wnioski.

Wniosek pierwszy tow. Liebermana domaga się nie odczytywania z aktu oskarżenia przeciw tow. pos. Stańczykowi, tych paragrafów, które prokuratura nie wymieniła przy wystosowaniu do sejmu wniosku o wydanie tow. pos. Stańczyka. Ponieważ Sejm uchylił nietykalność poselską tow. Stańczyka tylko odnośnie §§ 65 b i 73, oskarżanie go z innych paragrafów byłoby uchybieniem nietykalności.

W następnym wniosku obrony tow. dr. Heski domaga się wyłączenia z rozprawy jednego z prokuratorów, ponieważ § 10 procedury mówi wyraźnie, że w jednej rozprawie może oskarżać tylko jeden prokurator.

Wniosek trzeci dr. Bogdaniego idzie w kierunku niedopuszczenia dr. Zakrzewskiego, jako pełnomocnika poszkodowanych, do reprezentowania tychże. Dr. Zakrzewski bowiem interwenjował w sprawie aresztowania jednego z obwinionych, wobec czego nie może występować w roli oskarżyciela prywatnego.

Po wyjaśnieniach prokuratora i dr. Zakrzewskiego, rozprawę odroczono do wtorku. Jutro zostanie ogłoszona uchwała Trybunału, odnośnie wniosków obrony i zostanie odczytany akt oskarżenia. Zainteresowanie procesem ogromne.

Polaków nie chcą w Stanach Zjedn.

WARSZAWA, 2. 6. (AW). Kwota roczna imigracji do Ameryki według nowego bilu Jonsona zmniejszona została dla Polski z 21.202 na 6.156 osób. Mała kwota tłumaczy się tem, że za punkt wyjścia wzięty był wyjątkowy rok 1890, a imigracja polska widziana jest niechętnie, ponieważ Polacy nie wynaradawiają się i wśród emigrantów polskich znajduje się wiele niepożądanych w Ameryce żywiołów mniejszościowych.

Znowu katastrofa aeroplanu.

WARSZAWA, 2. 6. (AW). Na lotnisku w Rakowicach pod Krakowem grupa lotników urządziła bez wiedzy właściciela aeroplanu, należącego do „Aeroloydu Polskiego“ przejażdżkę jednym z aparatów, obciążając go ponad miarę. Aeroplan spadł z wysokości 50 m. Pasażerowie doznali silnych potłuczeń, jeden zaś z nich złamał rękę.

Koniec izolacji amerykańskiej.

WASZYNGTON, 2. 6. (Pat.). Program prowadzenie planu Davesa, przystąpienie partii republikańskiej w zakresie polityki zagranicznej ma podobno zawierać: Przesłanie Stanów Zjednoczonych do międzynarodowego trybunału sprawiedliwości i zwołanie nowej konferencji dla spraw rozbrojenia.

Rokowania japońsko-sowieckie.

LONDYN, 2. 6. (AW). „Times“ donosi z Pekinu: Rokowania toczone się tam między Japończykami, a sowietami, mimo 8 posiedzeń, nie wydały dotąd żadnego rezultatu. Wskazywałoby to na to, że rozwój rokowań japońsko-sowieckich zależy od wyniku konferencji angielsko-sowieckiej.

Nacjonalisci niemieccy chcą zagarnąć rządy.

MONACHIUM, 2. 6. (Pat.). Bawarska partja ludowa oświadczyła, że nie weźmie udziału w gabinetcie Marxa, o ile w nim nie będzie zasiadał przedstawiciel nacjonalistów. Partja postanowiła wnieść do Sejmu bawarskiego projekt rewizji konstytucji w duchu federalistycznym.

BERLIN, 2. 6. (Pat.). Nacjonalisci wystosowali do partji ludowej list, w której zawiadamiają, że skłonni są do podjęcia nowych rokowań, stawiają jednak warunek, aby dr. Stresseman nie wstępował do drugiego gabinetu Marxa, o ile taki gabinet dojdzie do skutku. W związku z tem dr. Stresseman doniósł listownie, że nie chce aby jego osoba stała na przeszkodzie porozumienia między nacjonalistami, a partją ludową i gotów jest ustąpić.

Zauważyć się dają dwa odłamy wewnątrz partji ludowej: lewe skrzydło chce za wszelką cenę podtrzymać Stressemana, prawe zaś wypowiedziało się za jego ustąpieniem. Obie strony mają prawie równą ilość głosów.

Ferment w cerkwi prawosławnej.

MOSKWA, 2. 6. (AW). W związku z pogodzeniem się patriarchy Żywej Cerkwi Kraśnickiej z Tichonem, radykalny odłam Żywej Cerkwi prowadzony przez patriarchę Jewdokima, ogłasza w prasie ostry protest przeciw tej ugodzie patriarchów, oświadczaając, że kto uznaje Tichona, okrywa się hańbą.

Wojna w Albanji.

BELGRAD, 2. czerwca. (Pat.) Wedle doniesień z Albanji, powstańcy albańscy w liczbie 6.000 ludzi czynią przygotowania dla okrazenia Tirany od północy i południa i zmuszenia rządu do poddania się. Rząd rozporządza tylko 3.000 ludzi, wobec czego zwrócił się do rezydującego w Tiranie posła angielskiego z prośbą o pomoc. Poseł angielski zaproponował obu walczącym stronom powołanie trzech delegatów z trójmania Ligi narodów, którym zostałoby powierzono zlikwidowanie konfliktu pomiędzy rządem a powstańcami. Rząd przyjął tę propozycję posła angielskiego, natomiast powstańcy odrzucili ją kategorycznie.

CYRK

A. Kornacki - Kopernika 33.

Dojazd tramwajami Ł0, 6, 7, UL i II

(przystanek: dawny gmach żandarmerji).

Bilety wozesniej do nabycia u p. Gabrjela ul. Legjonów 3.

Od dziś 3 czerwca zupełna zmiana programu i repertuaru
15 wielkich nowych atrakcyj 15
 poraz pierwszy we Lwowie szlagier sezonu.

„Rinaldo“ fruujący ludzie, czyli gimnastycy
 napowietrzni. Na ogólne żądanie
 „TAJEMNICZY KUFER“.

Nadprogram: Słynny telepata odgadywacz myśli i t. p.
 orkiestra wojskowa 19 p. p. — Początek przedstawienia o godz. 8 mej —
 koniec o godzinie 10.30.

dzy innymi od Cziczera, Rakowskiego i
 Macdonalda, który równocześnie proponuje
 odbycia wspólnej konferencji.

Warunki Herriota.

PARYŻ. 2. 6. (Pat.). Herriot przema-
 wiając na posiedzeniu komitetu wykonaw-
 czego partji radykalnych socjalistów pod-
 kreślił, że przyłączy się do uchwały rady-
 kalnych socjalistów dotyczącej Milleranda,
 zachowa sobie jednak zupełną swobodę dzia-
 łania, celem wypełnienia obowiązków, jakie
 mu przypadną w udziale. Dalej oświadczył,
 że stanie tylko na czele rządu opierającego
 się na bloku lewicy. Jeżeli socjaliści zdecy-
 dują się na wzięcie udziału w gabinecie, w
 takim razie omówi z nimi sprawę podziału
 portfeli, oraz sprawę programu rządu. Je-
 żeli socjaliści ograniczą się jedynie do po-
 parcia rządu, to w takim razie Herriot za-
 żąda zawarcia formalnej umowy zmierzają-
 cej do wzajemnego współdziałania w kie-
 runku przeprowadzenia ściśle określonego
 programu. Jeżeliby socjaliści w odpowiedzi
 na tę propozycję odrzucili przyjęcie pew-
 nych zobowiązań, w takim razie Herriot u-
 chyli się od tworzenia gabinetu. W końcu
 oświadczył on, że za główne zadanie rządu
 uważa realizację pokoju i zrównoważenie
 budżetu.

Lewicowa większość obejmuje władzę we Francji.

Dymisja Poincarégo. — Przed ustąpienie Milleranda

PARYŻ. 1. 6. (Pat.). Dziś o godz. 10
 rano Poincaré wręczył Millerandowi dymi-
 sję gabinetu.

PARYŻ. 1. 6. (Pat.). Dzisiejsze posiedze-
 nie Izby deputowanych, mające charakter
 czysto formalny, trwało 1 godzinę. Obrady
 zajął najstarszy wiekiem deputowany Pi-
 nard, który w przemówieniu swem oświad-
 czył, że Francja otrzymała odszkodowania
 pod warunkiem utrzymania porozumienia
 z sojusznikami i uzyskania aprobaty ze
 strony Ligi Narodów.

dobno decyzję co do swego ustąpienia, pra-
 gnie tylko poczekać na wyraźną deklarację
 w tej sprawie obu Izb ustawodawczych. —
 Oredzie prezydenta republiki do parlamen-
 tu kończy „Ère Nouvelle“ będzie wystoso-
 wane prawdopodobnie we czwartek.

Gratulacje.

PARYŻ. 2. 6. (Pat.). Herriot otrzymuje
 codziennie bardzo liczne telegramy z po-
 winszowaniami. Depesze takie nadeszły mie-
 Herriotowi, że odwiedzi go w Paryżu; dla

Painlevé — przewodnicząca Izby.

PARYŻ. 1. 6. (Pat.). Na plenarnem po-
 siedzeniu grup lewicowych przyjęto jedno-
 głośnie wniosek Herriota, przedstawiający
 kandydaturę Painlevégo na przewodniczą-
 cego Izby deputowanych.

Lewica żąda ustąpienia Milleranda.

PARYŻ. 1. 6. (Pat.). Kongres partji so-
 cjalistycznej przyjął jednogłośnie wniosek
 Renaudela, polecający wszystkim członkom
 partji zwalczania każdego gabinetu, któryby
 przyjął teki z rąk Milleranda.

PARYŻ. 1. 6. (Pat.). Grupa republikań-
 sko-socjalistyczna uchwaliła jednogłośnie,
 że niemożliwa jest wszelka współpraca z
 Millerandem.

PARYŻ. 1. 6. (Pat.). Stronnictwo rady-
 kalno-socjalistyczne przyjęło jednogłośnie
 wniosek stwierdzający, że prezydent Mille-
 rand wykroczył poza ramy konstytucji, w
 następstwie czego nowo utworzona wię-
 kszość nie może go darzyć zaufaniem.

PARYŻ. 1. 6. (Pat.). W kotach parla-
 mentarnych uważają za rzecz niemal pe-
 wną, że natychmiast po dokonaniu wybo-
 rów biura Izby grupa socjalistów i radyka-
 łów wystąpi z wnioskiem, którego przyjęcie
 przez Izbę spowodowałoby samo przez się
 ustąpienie Milleranda. Zdaje się, że Mille-
 rand jest zdecydowany podporządkować się
 tylko takiej uchwale Izby, która będzie an-
 gażowała odpowiedzialność całej Izby jako
 takiej. Nie myśli zaś on podporządkowywać
 się wrogim manifestacjom, prowadzonym
 przez poszczególne grupy parlamentarne.

Millerand ustąpi.

PARYŻ. 1. 6. (Pat.). Dzisiejsze poranne
 dzienniki wyrażają rozmaite przypuszczenia
 co do ewentualnego obrotu, jaki przybierze
 sprawa kryzysu dotyczącego stanowiska
 prezydenta republiki. Dzienniki wskazują
 między innymi na to, że należy zwrócić w
 równej mierze uwagę na posłańców, jaką w
 tej sprawie zajmie senat, którego lewica de-
 mokratyczna zbierze się na posiedzeniu w
 dniu jutrzejszym, jak i na stanowisko, ja-
 kie zajmie plenarne zebranie grup lewico-
 wych obu Izb. Według informacji „Ère Nou-
 velle“ podobno wydane zostały już dyspo-
 zycje w celu odpowiedniego przygotowania
 sali kongresowej w Wersalu, w której e-
 wentualnie odbędzie się posiedzenie kongre-
 su dla dokonania wyboru nowego prezy-
 denta republiki. Millerand powziął już po-

Zamach na kanclerza austriackiego.

Ks. Seipel niebezpiecznie ranny.

WARSZAWA (AW). W niedzielę wieczorem
 we Wiedniu dokonano zamachu na kanclerza Au-
 strii ks. Seipela, który otrzymał 2 rany postrzałowe.
 Stan zdrowia ks. Seipela bardzo ciężki, gdyż kula
 przebiła płuca. Sprawcą zamachu jest robotnik
 prawdopodobnie pochodzenia czeskiego, mówiący
 jednak dobrze językiem niemieckim. Zamach wy-
 wołał w Austrii i zagranicą wielkie wrażenie.

Sprawca zamachu ciężko ranny.

WIENIEN. 2. 6. (Pat.). Zamach na kan-
 cлера Dra Seipela, został dokonany na dwor-
 cu kolei południowej o godz. 7.09 wiecz-
 rem, gdy kanclerz wysiadł z pociągu, po-
 wracając z obchodu poświęcenia sztandaru
 w jednej z miejscowości pod Wienerneu-
 stadt. Sprawca zamachu, robotnik, strzelił
 dwa razy do kanclerza, raniąc go ciężko w
 płuca. Następnie strzelił do siebie cztero-
 krotnie, raniąc się również ciężko. Kanclerz
 który w pierwszej chwili nie wiedział, że
 jest ranny, postąpił kilka kroków i dopie-
 ro następnie upadł na ziemię. Wezwane po-
 gotowie ratunkowe przywiozło kanclerza
 do szpitala „Wienerkrankenhaus“. — Stan
 zdrowia kanclerza jest poważny, ale nie
 beznadziejny. Pisma podają, że policja wid-
 ziała już przed kilku dniami na dworcu
 indywiduum podejrzane o to, iż należy do
 spisku mającego na celu dokonanie zama-
 chu na kanclerza. W dniu wczorajszym u-

plynęło właśnie dwa lata od czasu objęcia
 urzędu przez kanclerza Seipela na podstawie
 uchwały zgromadzenia narodowego z dnia
 21. maja 1922. Sprawca zamachu Karol Ja-
 worek jest robotnikiem jednej z fabryk w
 miejscowości Petersdorf. Zamachu dokonał
 on z pobudek politycznych. Kilka pism po-
 daje, że znaleziono przy nim list, w którym
 oświadcza, że odbiera sobie życie z powodu
 nadużycia popełnionego w fabryce. Przed-
 tem jednak pragnie zabić drugiego człowie-
 ka, który zdaniem jego winien jest nędzy
 robotniczej.

Stan zdrowia Seipela.

WIENIEN. 2. 6. (Pat.). Dziś rano o godz.
 7.30. lekarze pielęgnujący rannego kancler-
 za Dra Seipela, wydali o stanie zdrowia
 jego następujący biuletyn. Samopoczucie
 dobre, puls 96, temperatura 36.7. — Rana
 krwawi. Ranny potrzebuje spokoju. Do o-
 peracji niema powodu.

WIENIEN. 2. 6. (Pat.). Według ostatniego
 biuletynu kanclerz jest zupełnie przytomny
 i nie odczuwa bólei. Stan jego zdrowia
 jest względnie pomyślny.

WIENIEN. 2. 6. (Pat.). W chwilę po
 przywiezieniu kanclerza do szpitala przy-
 byli tam posłowie angielski i francuski, o-
 raz inni członkowie ciała dyplomatycznego,
 celem zasięgnięcia informacji o stanie zdro-
 wia kanclerza.

Olimpiada futbolowa w Paryżu.

Dotychczas 14 narodowości zostało z powodu po-
 wodu poniesionych klęsk usuniętych od zawodów foot-
 balowych na Olimpiadzie paryskiej, między nimi Wę-
 gry, Czechosłowacja i Hiszpanja. Czechosłowacja mu-
 siała ustąpić po porażce poniesionej w zapasach z
 Szwajcarią 1 : 0 (0 : 0). Najwyższe zainteresowanie
 budzą kraje egzotyczne Urugwaj i Egipt. Urugwaj po-
 konał Jugosławję (7 : 0). Egipt odniósł zwycięstwo
 nad Węgrami.

Najcięższe klęski poniosły drużyny litewska, bel-
 gijska i Jugosłowiańska. Litwa pokonana została przez
 Szwajcarię w stosunku 9 : 0. Belgja przez Szwecję
 — 8 : 1. Jugosławja przez Urugwaj — 7 : 0. Wobec
 tego porażka polska w zawodach z Węgrami — 5 : 0
 nie przedstawia się tak drastycznie.

Do dalszych zawodów stają Egipt z Szwecją, U-
 rugwaj z Francją, Szwajcarija z Włochami, Holandia
 z Irlandją.

Odkrycie miasta z przed 2000 lat.

Jak donosi „Daily Mail“, angielski archeolog dr.
 Gann powrócił z kilkomiesięcznej wyprawy, przedsię-
 wziętej w celach naukowych do Ameryki Środkowej.
 Dr. Gann odkrył w brytyjskiej posiadłości, Hondur-
 cas, ruiny miasta z przed 2000 lat, z czasów kultury
 Majów. Miasto to, którego resztki zostały częściowo
 przez dra Ganna odkopane, liczyć miało 250.000 mie-
 szkańców. Ludność żyjąca mniej więcej w epoce Chry-
 stusa, stała na bardzo wysokim stopniu cywilizacji.
 Dr. Gann odkrył liczne piramidy, charakterystyczne
 dla kultury Majów, oraz ruiny wspaniałych świątyn,
 pokryte interesującymi rzeźbami.

Białe terror w Hisznanji.

BARCELONA. 2. czerwca. (Pat.) Aresztowani tutaj
 w ostatnich dniach działacze polityczni, skazani zo-
 stali w drodze administracyjnej przez dyrektorjat na
 wygnanie na wyspy kanaryjskie.

Walka z robotnikiem na fcie przesilenia przemysłowego.

Z powodu referatu p. Bataglii o sytuacji w przemyśle.

...Socjaliści pogłębiają różnicę klasową między kapitałem a pracą, buntują robotników pobudzając ich do nienawiści ku klasom posiadającym...

Takie i tym podobne uwagi słyszy się często ze strony tych co „stronictw nie uznają“, co głoszą, jakie pobożne zasady, że wszyscy powinni się kochać, wszyscy wzajemnie sobie służyć.

Pięknie.

Gdyby ktoś w sobotę w Izbie handlowej był się przysłuchiwał referatowi dr. Bataglii o sytuacji w przemyśle a potem dyskusji nad tym referatem, możeby zrozumiał, że kapitał i praca to ogień i woda i możeby zrozumiał, że to nie robotnik nie nawiązuje, ale robotnika nienawidzą i gardzą nim ci, którzy z jego wyteżonej pracy bogactwa dla siebie gromadzą. Boją ich ustawy ochraniające robotnika, boją ich Kasy chorych, urlopy, ubezpieczenia od wypadków a przede wszystkim 8-godzinny dzień pracy.

Jakżeż można! Polska wyprzedziła pod tym względem wszystkie państwa. Polska przekroczyła nawet uchwały konferencji waszyngtońskiej, ograniczając czas pracy do 46 godzin tygodniowo, gdy konferencja uchwaliła godzin 48. A przemysł Polski ku swojej zgubie zbyt nieśmiało (!) występuje przeciwnym zdobyczom robotnika, które przemysł niszczy (!).

Tak grzmieli w sobotę reprezentanci przemysłu, całą winę obecnej sytuacji zwalając na robotników i na rząd, który nie ma względów dla „biednego“ kapitału a zanadto w rękawiczkach odnosi się do klasy robotniczej.

P. Bataglia mówiąc o sytuacji w przemyśle przytoczył parę dat, które świadczą, że przemysł dopóty utrzymywał się na względnie wysokim poziomie produkcji, dopóki trwała inflacja i dopóki ludność oszczędności swoje pakowała w towar. Teraz gdy pieniądź się ustalił, a drożyzna się nie zmniejsza, ludność zajmuje stanowisko wyczekujące. To wynika z dwu dat, przytoczonych przez p. Bataglię. Oto produkcja przemysłowa w Polsce wynosiła rok temu 75 proc. produkcji przedwojennej, obecnie zaledwie 40 procent. Referent zapewnia — nie wiemy skąd czerpie to tego podstawy — że w ostatnich czterech miesiącach niektóre wielkie firmy poniosły olbrzymie straty, jak m. in., Huta Laura — (Górny Śląsk) 3 miliony dolarów (!).

Aby nie było strat, by nie doszło do katastrofy przemysłu, która może spowodować katastrofę państwa, jakie należy zastosować środki zaradcze?

Należy zdaniem p. Bataglii: powiększyć eksport, znieść podatek obrotowy od eksportu, znieść istniejące opłaty wywozowe. Z drugiej strony jeżeli idzie o import, należy zamknąć (!) cłami granicę, utrudnić import nietylko zbytkowych (!) artykułów, bez względu na podniesienie kosztów utrzymania w kraju aby pod osłoną wysokich ceł mógł zreorganizować przemysł.

Jak widzimy — p. Bataglia w patrzony w jeden punkt — ratowania sfer przemysłowych nie liczy się z tem, że podniesienie kosztów utrzymania to podniesienie wydatków skarbu państwa i ruina ludzi pracujących.

Reforma walutowa i finansowa może mieć powodzenie, o ile się łączy z reformą gospodarczą. A reforma gospodarcza zdaniem p. Bataglii da się przeprowadzić przez zmianę metod pracy, t. j. pracy mózgu i pracy mięśni, no i kredytu.

Co do wydajności pracy robotnika sprawa ta — jak zubożaniem stwierdza p. Bataglia — napotyka na niesłychane trudności ze względów politycznych (czy tylko politycznych?) ale te trudności może pokonać przemysł.

Akcja samopomocowa — wskazuje p. Bataglia. W Wielkopolsce pracuje się dłużej niż 8 godzin w porozumieniu (?) z inspektorami pracy, którzy na to pomijanie ustaw patrzają przez palce. Niektórzy robotnicy sami są przeciwni (!) 8 godzinnemu dniu pracy. (Gdzie p. Bataglia takich widział?).

Jednym słowem, trzeba zwiększyć wydajność pracy przez zwiększenie godzin pracy do 48 tygodniowo, zmniejszenie ilości świąt, wprowadzenie systemu akordowego.

Charakterystyczne jest, że p. Bataglia mówiąc o potrzebie zmiany metod pracy mózgu ani słowem nie wspomina o potrzebie zniesienia synekur dyrektorskich, członków rad nadzorczych i t. p. których płace powiększają koszt administracji instytucji przemysłowych o setki procentów.

P. Bataglia nakonieć poruszył kwestję kapitału. Polska jest krajem z dekapitalizowanym. Przed wojną kredyty udzielane przez banki państwowe wynosiły rocznie we wszystkich trzech zaborach do 300 milionów złotych, wraz z wkładkami prywatnymi obracały się w sumie 1800 milionów złotych, obecnie kredyt stopniał do jednej dwudziestej części.

Kredyt wzmożony jest konieczny a na to referent zaleca następujące środki: Bank gospodarstwa krajowego winien udzielać kredytów na lombard towarów we własnych asygnatach kasowych, które, jako gwarantowane przez państwo a mające podkład w towarach zastępowałyby krak środków obiegowych, nie mając żadnego kontaktu ze złotym i nie naruszając jego emisji.

Jako dalszy środek zaradczy wskazuje p. Bataglia ściąganie kapitału zagranicznego.

Faktem jest, że przemysł wskutek braku kredytów oraz zastoju wynikłego z drożyzny towarów

i ubóstwa społeczeństwa przechodzi ciężki kryzys. Ale środki które wskazuje p. Bataglia tego kryzysu nie uzdrawia. Jeżeli przemysłowi potrzeba wedle obliczeń referenta około 1 miljarda złotych kredytu, to na to niech przemysłowcy użyją swej samopomocy tak zalecanej przez p. Bataglię nawiązując bezpośredni kontakt z kapitałem zagranicznym a samopomocy tej niech nie wyteżają na walkę z robotnikiem. Słusznie ktoś w dyskusji podniósł, że gdy przed wojną przedsiębiorstwa zadowalały się 5—6 procentem czystego dochodu, teraz muszą mieć 50—60 proc., bo tyle pochłania niezdrowy kredyt, nadmierne chęci zysku i olbrzymie koszty administracyjne.

I w tym kierunku powinna być przeprowadzona rewizja bez niepotrzebnego zaczepiania robotników. Klasa pracująca jest żywo zainteresowana w podtrzymaniu i rozwoju produkcji przemysłowej, ale sanacja ma się odbyć kosztem chroniących ją ustaw. Musi się skończyć życie nad stan kapitału przemysłowego i pasorzytowania na organizmie społecznym. Kto chce opanować przesilenie gospodarcze stworzeniem frontu przeciw robotnikom, ten tortuje drogę zupełnej ruinie gospodarczej.

Międzynarodowy Kongres Związków Zawod. w Wiedniu.

W dniach 2—6 czerwca obradować będzie we Wiedniu III. Międzynarodowy Kongres Związków Zawodowych. Pierwszy z nich odbył się w r. 1919 w Amsterdamie, drugi w r. 1922 w Rzymie; w r. 1920 zwołano nadzwyczajny Kongres do Londynu.

Międzynarodówka amsterdamska — jak się w skrótach ją nazywa — jest Międzynarodówką Zw. Zawodowych z siedzibą w Amsterdamie. Jej celem jest

WCIĄGNĄĆ DO WSPÓLNEGO FRONTU BOJOWEGO ZWIĄZKI ZAWODOWE WSZYSTKICH KRAJÓW.

o ile one uznają walkę klasową i dążą do socjalistycznego ustroju społecznego. Do związku mogą należeć tylko centrale organizacji zawodowych, z każdego kraju jedna. Związek zmierza do ścisłej współpracy z centralami krajowymi i międzynarodowymi sekretariatami poszczególnych zawodów, nie odrzuca również współpracy z innymi organizacjami, o ile to okazuje się korzystne w interesie ruchu zawodowego. Prace Związku polegają na pośredniczeniu w sporach w tonie ruchu, zbieraniu i opracowywaniu statystyk, śledzeniu ustawodawstwa w krajach, w podejmowaniu wydawnictw, a poza tem w popieraniu idei trybunałów rozjemczych i ogólnego rozbrojenia.

Nasuwa się pytanie, jakie usługi odda klasie pracującej Międzynarodówka amsterdamska. Otóż najprzedniejszem jej zadaniem które spełniła, było ograniczyć przynajmniej nadmiar wyzysku, a więc

WALKA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ O USTAWY SOCJALNO - POLITYCZNE.

Jej także sukcesem jest, że w ramach Ligi Narodów założono w Genewie międzynarodowy Urząd pracy.

Ale praktyczna walka Międzynarodówki amsterdamskiej o bezpośrednie interesy zawodowe robotników w wszystkich krajach rozszerzyła się z wolna na teren polityczny.

KWESTJE POLITYCZNO - EKONOMICZNE,

które silnie ujawniły się w ostatnich czasach w Europie, decydują o byciu i niebyciu setek tysięcy robotników. I dlatego Amsterdam wszczął żywą kampanję za porozumieniem wzajemnym ludów i za kontrolą nad poszczególnymi gałęziami produkcji. Jednym jak n. p. Zw. Zaw. St. Zjednoczonych faktyka Amsterdamu wydała się zbyt polityczną, innym natomiast za mało polityczną, jak Rosjanom, którzy trzymali się od Amsterdamu zdala albo Norwegom, którzy ze Związku wystąpili. Komuniści założyli w Moskwie odrębną Międzynarodówkę, którą nazwali „czerwoną“. Jej czynność wyczerpała się

W OSZCZERCZEJ KAMPANII, prowadzonej „z żółtymi Amsterdamszczyka-

mi“, co oczywiście podoba się bardzo kapitalistom, radośnie witającym każdy rozłam wśród robotników.

Lecz Amsterdam wytrwał przy swojej polityce, zwracając się silnie przeciw europejskiej reakcji i protestując stale przeciw próbom wywołania nowych wojen. Postanowienia Amsterdamu idą nawet w kierunku uniemożliwienia wybuchu wojny przez zastosowanie masowych strejków i biernego oporu w poszczególnych działach pracy, których współdziałanie niezbędny jest dla prowadzenia wojny (górnictwo, przemysł metalowy, poczta i inne).

Międzynarodówka amsterdamska była nie mniej czynna na innych polach. Obrona 8-godzinnego dnia pracy i uzasadnienie jego konieczności, popieranie działalności oświatowej w związkach, międzynarodowe kwesty na rzecz strejkujących, inicjowanie i przeprowadzenie akcji samarytańskiej (jak n. p. pomoc dla głodującej ludności rosyjskiej z wiosną r. 1922) — to są wytyczne cele, które Amsterdam realizuje dla dobra klasy pracującej.

Obecnie do II. Międzynarodówki należy

21 CENTRAL KRAJOWYCH

z 18.185.531 członków. Najsilniejszymi ilościowo centralami są: niemiecka, angielska i austriacka. Liczą one bowiem razem blisko 11 milionów członków. Międzynarodówka moskiewska liczyła z końcem r. 1922 rzekomo 5.358.064 członków, związki wyznaniowe całego świata tylko niewiele ponad 3 miliony, neutralne około 4 miliony, związki syndykalistyczne tylko 826.000, na rozmaite inne odłamy przypada 9 milionów. W 39 krajach świata z końcem r. 1922 było 40.928.610 członków związków zawodowych różnych kierunków, a z tych 18.574.330 należało do Międzynarodówki amsterdamskiej.

Obok tego istnieje w tonie ruchu zawodowego

28 MIĘDZYNARODOWYCH SEKRETARIATÓW

Zw. zawodowych, z których najliczniej reprezentowane są: sekr. zw. metalowców (3.204.692 członków), zw. robotników transportowych (2.154.806), zw. górników (2.001.196) i zw. robotników fabrycznych (1.786.893). Te sekretariaty biorą także przez swych delegatów udział w Kongresie wiedeńskim i odbyły wstępny konferencję w dniach 31. maja i 1. czerwca.

W pierwszych dniach czerwca obradować zatem będzie w Wiedniu prawdziwy parlament światowy Zw. zawodowych. Pracom jego towarzyszyć będzie najżywsze zainteresowanie całej klasy pracującej, wiążącej z nim i z jego działalnością wielkie, usprawiedliwione nadzieje.

—:::—

Zamachy samobójcze.

Michał Rzoszot, posterunkowy P. P. przedostatniej nocy w koszarach przy ul. Kaźmierzowskiej, postrzelil się ze służbowego rewolweru w okolicę serca. Kula przeszła na wylot. Pogotowie ratunkowe w stanie groźnym odwiozło go do szpitala. Powodu zamachu na życie nie zdołano ustalić.

Przedwczoraj popołudniu niejaka Julja M. w zamiarze samobójczym skoczyła z II. piętra w realności przy ul. Żółkiewskiej l. 48 na chodnik. Jeden z przechodniów zdołał ją uchwycić w locie i w ten sposób uratował ją od śmierci lub kalectwa. Desperatka chciała umrzeć z powodu niesnasek z narzeczonym.

Marja D. z powodu zniechęcenia do życia usiłowała struć się sublimatem zmieszonym z lysolem. Komisarjat policji III. dz. „zaopiekował” się niedoszłą denatką i zawezwał Pogotowie rat.

Józef Gałuszka, zamieszkały przy ul. Kleparowskiej pod l. 17, wczoraj wieczorem udał się na wzgórze zwane Lonszanówką i tu otrul się sublimatem. Po parogodzinnem pasowaniu się ze śmiercią ktoś usłyszał jęki zatrutego i zawiadomił o tem okolicznych mieszkańców. Usiłowano zrazu przenieść go do szpitala, w końcu jednak zawezwano Pogotowie ratunkowe, które w stanie groźnym odwiozło go do szpitala.

Przesypany ziemią w kanale.

Wczoraj popołudniu ulica Jabłonowskich była widownią wstrząsającego wypadku. Koszary 26 p. p. są obecnie łączone z uliczną kanalizacją. Ziemne roboty te przeprowadza pod swym zarządkiem Michał Nehrebecki, zamieszkały przy ul. Królowej Jadwigi. Prace te były dokonywane w partacki sposób, gdyż nie zabezpieczony dostatecznie po bokach 8-metrowy przekop, nagle usunął się na przestrzeni kilku metrów.

Rumowisko porwało ze sobą niespodzianie pracujących

TRZECH ROBOTNIKÓW.

Jeden z nich Piotr Brzeziński został przygnieciony ziemią i deskami na dnie wykopu, dwaj inni Jan Sikora i Juljan Cyczulak odnieśli obrażenia i rany zdołali wydobyć się na wierzch.

Na pomoc Brzezińskiemu pospieszili robotnicy, sąsiedni mieszkańcy, oraz żoł-

nierze. Gdy wysiłki ich nie odniosły skutku, zawezwano Pogotowie rat. i Straż pożarną. Na miejsce zjawili się lekarze dr. Adamiak i dr. Rymarowicz, oddział straży pożarnej pod kierownictwem p. Szpacyńskiego i silny oddział policji dla utrzymania porządku.

Thum widzów zrazu utrudniał akcję ratunkową, a jedna z ciekawskich Marja Stawarska wpadłszy do przekopu zranila się w głowę.

Po 6-godzinnym wysiłku strażaków i robotników zdołano wydobyć jęczącego, z bólu Brzezińskiego. Na szczęście nie odniósł on zmiążdżenia lub złamania kości, tylko liczne kontuzje i obrażenia wewnętrzne. Odwieziono go do szpitala, gdzie już poprzednio odstawiono Sikorę i Cyczulaka.

Władze zapewne pociągną do odpowiedzialności winnego tego wypadku.

Z sali sądowej.

Sabotażyści przed sądem.

Niespełna rok temu zostali straceni na skutek wyroku sądu doraźnego w Złoczowie trzej Ukraińcy: Ilko Skoczylas, Mikołaj Kowal i Aleksander Pawłyszyn za akcję sabotażową w szczególności podpalenie w pow. złoczowskim.

Przed tysamym sądem stawał wówczas 56 letni Prolnik, Stefan Wowk, oskarżony o współudział w zbrodniach podpalania, ale na skutek jego ówczesnej obrony, że nie jest w zupełności poczytalny (cierpi na tues) sprawa jego została wyłączona i przekazana postępowaniu zwyczajnemu.

Wczoraj przed lwowskim sądem przysięgłych rozpoczęła się rozprawa przeciw 1) Stefanowi Wowkowi (gr. kat.) oskarżonemu o to, że w gminach powiatu złoczowskiego i zborowskiego, tworzył tajne organizacje komunistyczne, zmierzające do gwałtownej zmiany formy rządu, do spowodowania zaburzeń i wojny domowej wewnątrz państwa.

Obok Wowka zasiadli na ławie oskarżonych:

- 2) Piotr Teniecki (gr. kat.) słuchacz praw.
- 3) Mikołaj Kociuba (gr. kat.) maturzysta.
- 4) Jan Pańków, (gr. kat.) kandydat nauczycielski.
- 5) Michał Teśluk, (gr. kat.) dziennikarz i słuch. filozofji.
- 6) Michał Litwin, abitur. gimn.
- 7) Mykieta Polony, (gr. kat.) krawiec.
- 8) Semko Uliczny, (gr. kat.) stelmach.
- 9) Andruch Podobański (gr. kat.) rolnik.
- 10) Piotr Pańczyszyn (gr. kat.) zarobnik.
- 11) Rafael Imber, (żyd.) stud. praw.
- 12) Kazimierz Majewski, (rz. kat.) stud. fil.

Manifestacja bolszewicka.

MOSKWA, 2. 6. (Pat.). Dnia 28. maja około 10 godziny wieczorem odbyła się w pobliżu poselstwa polskiego (w odległości 150 kroków) antypolska manifestacja komunistów polskich. W manifestacji wzięło

udział około 400 ludzi. Manifestowano około 3 kwadrans, śpiewając i wnosząc wrogie okrzyki przeciw Polsce, oraz gwizdząc. Milicja nie dopuściła manifestantów pod gmach poselstwa.

Zmiana firmy.

MOSKWA, 2. 6. (Pat.). Wczoraj zakończył się kongres rosyjskiej partji komunistycznej. Kongres przyjął następującą nazwę partji: Partja komunistyczna Unji socjalistycznych republik sowieckich. Wśród 53 członków komitetu centralnego znajdują się: Zinowiew, Stalin, Trocki, Rykow, Kamieniew, Bucharin i Kalenin. Wybrani zostali nadto: Krassin i Krysonowski. Radek nie został wybrany.

Ze sportu.

ADMIRA — CZARNI 6 : 0 (4 : 0). ADMIRA — POGOŃ 2 : 0 (2 : 0). Wiedeńska drużyna okazała się zespołem bardzo dobrym, od zeszłego roku poczyniła znaczne postępy i udzieliła naszym drużynom lekcję gry w piłkę nożną. Znakomita technika, precyzyjne, przyziemne podawanie, taktyka tak w ofensywie jak też i w defensywie wybitną lotność i duchliwość oto cechy, które znamionują tę drużynę. Oby jaknajwięcej nasze drużyny z tej lekcji skorzystały. Napad, zwłaszcza prawa strona to najlepsza część drużyny. W pierwszym dniu mieli goście o tyle ułatwioną grę, że Czarni wstawili na boczną pomoc Wronkę, młodego gracza, który fizycznie był za słabym i nie potrafił paraliżować akcji skrzydłowego. Drużyna Czarnych z małymi wyjątkami grała bez ambicji, ospale, pozatem nie wykorzystwała kila bardzo pewnych pozycji. Gra prowadzona fair — sędziował p. Zimmermann.

W drugim dniu wystąpiła Pogoń z Giebartowskim na obronie (grał dobrze) i Czudząkiem w napadzie, który zupełnie zawiódł. Pierwszych 10 minut Admira nie dopuszczała prawie do piłki przeciwnika, przewaga znaczna, gra ładna. Napad Pogoni rzadko przechodzi pod bramkę przeciwnika, dobra obrona szybko daje obie rade z napastnikami Pogoni.

W drugiej połowie gra „foul”. Admira po zdobyciu 2 bramek nie wysiła się więcej, Pogoń atakuje ją często, lecz bez skutku. Sędziował b. słabo p. kpt. Bitor.

MISTRZOSTWO KL. „B”.

SPARTA — ORLETA 1 : 0.

POGOŃ II. — LECHIA II. 4 : 2.

PRZEMYSŁ: POLONIA — LECHIA 5 : 1 (1 : 0).

Wtorek: ADMIRA — POGOŃ. Boisko „Czarnych”.

Środa: VIVO (Budapeszt) — CZARNI. Boisko „Czarnych”. Początek o 5.30.

Różne.

NAPŁYW TURYSTÓW DO WŁOCH. Włochy są obecnie tak przepełnione przez turystów wszelkich narodowości, że — jak donosi dziennik rzymski „Giornale d'Italia” w tych dniach przeszło tysiąc turystów nie mogło znaleźć we Florencji mieszkania i musiało nocować w Loggia del Lanzi, albo pod portykiem pałacu Ufficii. Około 2500 turystów, przeważnie Amerykanów i Niemców, musiało udać się do uzdrowiska Monte Catini, aby w tamtejszych hotelach i pensjonatach znaleźć dach nad głową.

Obecny ten najazd turystów na Włochy przewyższa wszelkie dane przedwojenne.

ZWIERZYNIEC HAGENBECKA. Słynny zwierzyniec Hagenbecka w Stellingen pod Hamburgiem, jedyny w swoim rodzaju dzięki bowiem zwierzęta utrzymywane są tam nie w klatkach, lecz na terenach wolnych przystosowanych do warunków, w których zwierzę żyje na swobodzie, musiało zamknąć w 1920 r. z powodu ciężkiego przesilenia finansowego w Niemczech i niemożności wskutek tego nabywania odpowiedniej ilości pożywienia dla zwierząt.

Obecnie jednak synowie twórcy tego parku, założonego w 1907 r. przy ogromnym nakładzie kapitałów i pracy, zamierzają otworzyć go znów pod koniec maja r. b.

Zwierzęta, które musiano sprzedać swego czasu, zastąpiono przez inne i obecnie już zwierzyniec liczy — oprócz zwierząt znajdujących się w drodze — 18 lwów, 20 tygrysów, 23 słonie, 17 renów, 150 różnych małp, a pozatem mnóstwo innych czworonogów, ptaków, płazów i gadów.

SENSACJA!

KINO LEW

SENSACJA!

Od dziś i dni następne

wielki, wspaniały erotyczny dramat życiowy w 7 aktach p. t.:

MIŁOŚĆ KRWIĄ ZBROCZONA

Straszna historia wiarołomnej i złodzieja miłości. — W gł. roli NAZIMOWA.

W 4-tym akcie przepiękny balet. — Emocjonująca treść — wspaniała wystawa i przepiękne zdjęcia.

Z Międzynarodówki Górniczej.

Dn. 21. maja zostało zwołane nadzwyczajne posiedzenie Zarządu Międzynarodówki Górniczej do Brukseli, celem omówienia sprawy pomocy dla strejkujących górników niemieckich. W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele Polski, Anglii, Francji, Belgii, Czechosłowacji, Niemiec, Holandji i Węgier. Polskę reprezentowali tow. *Stańczyk* i *Adamek*.

Przedstawiciel niemieckich górników tow. Huseman zdał szczegółowo sprawę z przyczyn strejku oraz jego przebiegu. Kapitałiści niemieccy, korzystając z wyczerpania proletariatu, spowodowanego szaloną dewaluacją pieniądza, w szczególności zaś górników, którzy poza tem prowadzili ciężką walkę przeciwko okupacji Ruhry — narzucili robotnikom przedłużony czas pracy. Górnicy ulegli chwilowo przemocy, lecz kiedy przemysłowcy chcieli utrzymać przedłużenie czasu pracy na dalszy okres, mający obowiązywać od 1. maja, górnicy na to się nie zgodzili i rozpoczęli pracę normalną, to jest 7 godz. pod ziemią, 8 na powierzchni. Kapitałiści zareagowali na to lokautem wszystkich górników. Wskutek tego stanęła praca we wszystkich rewirach węglowych Niemiec. Bezrobocie objęło około 600 tysięcy robotników trwa od początku maja do dnia dzisiejszego i niewiadomo, kiedy się zakończy. Kapitałiści nie chcą się zgodzić na przywrócenie pierwotnego czasu pracy, t. j. 7 godz. pod ziemią, a 8 na powierzchni. Pośrednictwo Rządu, aczkolwiek orzeczeniem jego zostały płace podniesione o 15%, sprawy nie rozwiązało. Bezrobocie trwa i przybiera coraz ostrzejsze formy. Komuniści, korzystając z rozgoryczenia bezrobotnych, starają się wyczołfać niezbędną obserwację z kopalń, co grozi zatopieniem kopalń. W kilku kopalniach została obsługa kotłów rzeczywiście wyczołfana, wskutek czego woda zalala niższe pokłady. Taktyka ta może doprowadzić do zakamania się stanowiska górników, którzy, zastraszeni możliwością zatopienia kopalni, a przez to utraty warsztatów pracy, mogą wrócić do pracy na warunkach starych. Głód i nędza dają się górnikom dotkliwie we znaki. Związki zawodowe wkrótce wyczerpią swoje fundusze i przestaną płacić zapomogi. Pozostaje tylko nadzieja na pomoc ogółu robotniczego w Niemczech i za granicą.

Nad referatem tow. Husemana wywią-

zała się obszerna dyskusja, w której brali udział wszyscy uczestnicy konferencji. Imieniem górników polskich przemawiał poseł tow. *Stańczyk*. Stwierdził on, że walka górników niemieckich jest walką, od której wyniku w wielkiej mierze zależy utrzymanie 8-godz. dnia pracy we wszystkich krajach. Szczególnie polscy górnicy są zainteresowani w zwycięskim zakończeniu walki niemieckich górników, gdyż już obecnie kapitałiści polscy prowadzą wyteżoną akcję w kierunku zniesienia ustawy o czasie pracy, powołując się na to, że w Niemczech praca trwa dłużej. Na Górnym Śląsku, gdzie ustawa polska nie obowiązuje, kapitałiści górniczy, powołując się na dłuższy, czas pracy po niemieckiej stronie, przedłużyli czas pracy. Górnicy polscy, zorganizowani w Związku klasowym, rozpoczęli przeciw przedłużeniu czasu pracy walkę strejkową, która wskutek zdrady żółtych organizacji nie przyniosła zwycięstwa.

Kończąc swoje przemówienie, tow. *Stańczyk* wyraził gotowość pomocy ze strony górników polskich walczącym tow. niemieckim w miarę możliwości.

Tow. *Adamek* uzupełnił przemówienie tow. *Stańczyka* cyfrowym oświadczeniem trudności położenia górników polskich, spowodowanego kryzysem, dodając, że i obecnie стоимy w okresie walki o utrzymanie płac, które kapitałiści chcą niesłychanie obniżyć.

Po dyskusji sekretarz Międzynarodówki górniczej, tow. Frank Hodges (członek Rządu angielskiego) przedłożył rezolucję, wyrażającą sympatię strejkującym, oraz wzywając ich do wytrwania w walce. Jednocześnie rezolucja wzywa wszystkie organizacje górników, należące do Międzynarodówki górniczej, do poparcia strejkujących w dwóch kierunkach, a mianowicie: pomocy materialnej i odcięcia dowozu węgla do Niemiec z innych krajów. W tym celu należy się porozumieć z organizacjami transportowców.

Po krótkiej dyskusji rezolucja została przyjęta z poprawkami tow. Husemana.

Po konferencji tow. belgijscy zaprosili tow. naszych do parlamentu, gdzie po zwiedzeniu gmachu i spożyciu wspólnego obiadu tow. *Stańczyk* informował tow. belgijskich o stosunkach w Polsce.

—:—:—

Alarmujące wieści o wyprawie litewskiej na Polskę.

„Kurjer Poranny“ donosi:

Znana już zapowiedź Litwinów urządzenia nabożnej „pielgrzymki“ do Wilna w dniach 7. i 8. czerwca z okazji Zielonych Świątek, zaczyna przybierać coraz to bardziej godne uwagi rozmiary. Oto według stwierdzonych urzędowo informacji, Litwini zgromadzili na trasie wilkomirskim 50 tysięcy uzbrojonych „pielgrzymów“, zdecydowanych na wszystko. „Pielgrzymi“ ci mają w nocy z 6. na 7. czerwca wyruszyć na Wilno. Punkty zbrojne dla tej akcji wyznaczone zostały przez sztab armii litewskiej w Wilkomierzu, Olicie, Giedrojach i Szurwintach.

Ludność okoliczna werbowana jest do tej wyprawy zupełnie otwarcie. Zgłaszający się „pielgrzymi“ otrzymują znaczne su-

my, przyczem przewidywane są wysokie odszkodowania dla rodzin „pielgrzymów“.

Cała ta akcja litewskich sfer oficjalnych prowadzona jest w sposób, bez żadnych względów na bezpieczeństwo życia swych obywateli, którzy wciągani są w zasadzkę.

Oto oficjalnie ogłoszona została przez litewskie władze rządowe wiadomość, z gruntu fałszywa i kłamliwa, że rząd polski zgodził się na wpuszczenie do Wilna pielgrzymki litewskiej, że żadne im niebezpieczeństwo nie grozi.

„Kurjer Poranny“ donosi dalej, że w ostatnich tygodniach, na pograniczu sowieckim w związku z zapowiedzią owej litewskiej pielgrzymki, przystąpiono do czynnych wystąpień licznych band dywer-

syjnych. Bandy te otrzymały rozkaz wkroczenia na Dokszyce i Wilkomierz. Kierownictwo nad temi bandami znajduje się w rękach Smolskiego, osławionego szefa smoleńskiej ekspozytury sowieckiego „Razwiadupra“. Komisarz Smolski już od 3 lat pracuje w Smoleńsku, prowadząc roboty dywersyjne na terenach Rzeczypospolitej.

Jak zostało stwierdzone, sztab Smolskiego znajduje się w Krajsku. Ostatnie wysiłki smoleńskiego „Razwiadupra“ skierowane były w stronę zdemobilizowanych żołnierzy narodowości białoruskiej.

Wypuszczona przez Smolskiego na Kresy szfara agitatorów organizuje ruch dywersyjny tych b. żołnierzy do Rosji, gdzie formują z nich oddziały powstańcze.

Dalej informuje „Kurjer“, że ostatnie zarządzenia gen. Smigłego opanowały na całej linii granicznej sytuację. Wszystkie ostatnie próby band dywersyjnych przekroczenia granicy polskiej znalazły zdecydowany opór straży granicznych. Położenie zaś na Kresach pod ręką wojskowego i fachowego dowódcy w ostatnich dniach zmieniło się zupełnie.

—:—:—

V-ty Zjazd Związku Robotniczych Spółdzielni Spożyców.

Ostateczny termin V-go Zjazdu Związku Robotniczych Spółdzielni Spoż. ustalony został na dzień 14 i 15 czerwca b. r. Rozpatrzony będzie następujący porządek dzienny:

Otwarcie Zjazdu i wybór Prezydium; Sprawozdanie Rady Nadzorczej (tow. poseł J. Kwapiński); Sprawozdanie Zarządu (ref. tow. poseł Z. Zaremba); Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej (ref. tow. Olejniczak); zatwierdzenie bilansu i podział nadwyżki; praca spółdzielcza wśród kobiet (ref. tow. J. Sochacka); oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań ZRSS. i zatwierdzenie kupna nieruchomości (ref. tow. K. Kakietek); ustalenie wysokości udziału członkowskiego i wpisowego w spółdzielniach (ref. tow. dr. A. Krieger); zmiany w statucie ZRSS. (ref. tow. dr. A. Krieger); akcja spółdzielczo-budowlana; sprawy pracowników organizacji spółdzielczych; wybór 8 członków Rady Nadzorczej i 2 zastępców; wolne wnioski.

—:—:—

Z dnia.

Porada zbyt kosztowna.

Na powitanie prezydenta Rzeczypospolitej, który zwiedzał kresy wschodnie zareżyserowały komitety miejscowe cały szereg uroczystości. Bramy tryumfalne, dekoracje, bankiety z obfitem popijaniem, festyny słowem, wszystkie akcesoria „konieczne“ dla uświetnienia pobytu wysokiego gościa. Wszystko to pociągnęło za sobą koszty, któreby wystarczyły na utrzymanie kilkudziesięciu sierót przez kilka miesięcy.

„Kurjer polski“ pisząc na ten temat refleksje, krytykuje ten brak miary mieszkańców miasteczek kresowych. Nie trzeba było popadać w nieprzymiarną kracowosć i kierować się — wspomnieniami dawnych, przedwojennych czasów strofując „kurjer“.

„Głos Prawdy“ podaje, że Sejmiki wyasygnowały na przyjęcie dostojnego gościa sumy bardzo poważne; Słonim 39 miliardów, Lida 46 miliardów, Nowogródek — 30, łącznie więc 115 miliardów marek na bramy tryumfalne, bankiety i t. p. Jeżeli „Głos Prawdy“ otrzymał cyfry ścisłe — a tak to wszystko wygląda — p. Prezydent Wojciechowski będzie miał przykrość, kiedy się o tem dowie. A jeżeli istotnie w Nowogródku zawieszono na kilkanaście dni działalność szeregów urzędów, usuniętych z gmachu województwa, który zamieniono na apartament dla gościa, p. Prezydent będzie miał już powód do oburzenia, że postąpiono wbrew jego nieustannej trosce o prawidłowość i sprawność naszych urzędów państwowych“.

Może sumy tu przytoczone zreflektują samego prezydenta. Czyż bramy tryumfalne, wieńce i t. p. przyczynią mu splendoru?

—:—:—

Masowe zgromadzenie kolejarzy lwowskich.

Sprawozdanie poselskie.

W niedzielę przed południem pomimo niepewnej pogody zebrały się tłumy kolejarzy w celu wysłuchania referatów posłów tow. Kuryłowicza i Hausnera. Zebranie zagalow. Lang, na przewodniczącego wybrano kol. Herbsta, na sekretarza Kowalskiego.

Tow. pos. Kuryłowicz w przemówieniu wskazał na niebezpieczeństwo grożące ze strony reakcji, która dokonuje zamachów na zdobycze klasy pracującej. W szczególności dokonywane są skoordynowane ataki na prawa kolejarzy.

Kapitałiści nasi chcą utrzeć z kolei na pół prywatne przedsiębiorstwo. Jest to równoznaczne z zamachem na 8-godzinny dzień pracy, ubezpieczenie na starość i t. d. Wskazują oni na inne kraje jak n. p. na Austrię. Tam jednak nie umniejszają praw pracowników kolejowych, lecz je zwiększają, albowiem w radach nadzorczych, w prezydium i w dyrekcjach *zasiadają obecnie przedstawiciele kolejarzy.*

W walce o swe prawa kolejarze nie mogą zważać na partyjność, gdyż niebezpieczeństwo grozi wszystkim. Dla dobra kolejarzy winno szerzyć się uświadomienie, co zgodne jest z prawdą, iż jedynie Z. Z. K. i związek posłów P. P. S. skutecznie i szczerze broni praw kolejarzy. Związki te zdołały usunąć niebezpieczeństwo grożące w najbliższym czasie kolejarzom.

Reakcja jednak nie śpi. Obecnie chcą odebrać zdobyte prawa pracownikom mechanicznym. Aby osłabić związki kolejarzy chcą oni najsilniejszy odłam kolejarzy, t. j. warsztatowców, wyłączyć w odrębną jednostkę. Dlatego też już obecnie nie dają im etatowych stanowisk. Gdy mowca postawił odpowiedni wniosek na komisji sejmowej to posłowie z P. Z. K. Paczkowski i Dolanowicz nie głosowali za tym wnioskiem, ale szli *przeciw interesom warsztatowców.*

W sprawie zagrożonej przyszłości pracowników warsztatowych będzie zwołany zjazd interesowanych na 22 b. m.

Były również starania, ażeby obniżyć obecnie niedostateczne pensje niższym funkcjonariuszom. Wiele przełożonych zmusza podwładnych do pracy akordowej. Chętniejskie związki zabiegają, ażeby na miejsce zredukowanych przyjmować tylko wychowanków organizacji klerykalnych. Również są zamachy na urlopy robotnicze.

Sprawę emerytur dla robotników dziennych przedyskutujemy osobno, gdyż istnieje projekt w tym względzie.

Kasy chorych kolejowe wypłacają dziennej zapomogi od 300 do 400 tys. marek. Winni są jednak temu sami interesowani, gdyż nie przeprowadzają wyborów, ani kontroli w tym względzie.

Ażeby naprawić krzywdy wynikłe z przeprowadzonej redukcji postanowiliśmy wniosek o jej rewizję. Jednakowoż posłowie z P. Z. K. uchylili się od głosowania nad tym wnioskiem.

Mowca wzywa do solidarności i do łączenia się w Z. Z. K. (Oklaski).

Następny mowca tow. pos. Hausner wskazał, że bierność kolejarzy w kierunku obrony własnych postulatów jest ich największym błędem. Djabełskie pomysły, jakie godzą w klasę robotniczą, nie wyległy się w głowie jednostki lecz w całym ustroju kapitalistycznym. Dążeniem posiadaczy kapitału jest *okraść państwo i społeczeństwo.*

Jako przykład może posłużyć sprawa floty państwowej na Wiśle. Zrazu zrobiono towarzystwo z udziałem państwa 83 procent. Obecnie jak to wykazano w budżecie, państwo z tego przedsiębiorstwa otrzymało tylko 16 proc. zysku.

Oszustwo to popełniono przy nowych emisjach akcji.

Narodowa demokracja w podobny sposób walczy z etatyzmem. Posel Maczyński nawet na wiecu wśród kolejarzy bronił tej

kapitalistycznej polityki. Ale kłój nie jest zwykłym przedsiębiorstwem - lecz ma ogólnopolskie i społeczne znaczenie.

Dawniej jak Mesjasza czekano na stały dobry pieniądz. Dziś mamy już złotego, na stabilizację którego złożył się ofiarny wysiłek klasy pracującej, całego proletariatu. Ale dziś podobnie jak niegdyś Mesjasza, ukrzyżowanoby tego złotego, albowiem sfory lotrzyków żyły po królewsku ze spadku marki polskiej.

Jutro ma się udać deputacja do Ministra kolei, który przybędzie do Lwowa. Należy przedłożyć mu nie drobnostkowe żądania, lecz postulaty ogólnej wagi.

W Stryju jeden osobnik rozbijał naszą organizację jako komunista. Zredukowany wstąpił do P. Z. K. wziął udział w obchodzie 3. Maja. W nagrodę za to menterzy petelkownicy obiecali mu przyjęcie z powrotem do kolei.

Podobne takty nie smia się powtarzać. Kwalifikacja dla kolejarza muszą być uczciwość, charakter i praca. Musimy domagać się od ministra aby strzegł ustaw i nakazy-

wał szanowanie prawa szefom urzędów. Prawo musi być szanowane. (Oklaski).

Po przemówieniu tow. Langa z powodu grożącej ulewy bez dyskusji poddano pod głosowanie następująca rezolucja:

REZOLUCJA.

„Zgromadzeni kolejarze na wiecu poselskim w dniu 1. czerwca br. w domach kolejowych, po wysłuchaniu referatów posłów tow. Hausnera i Kuryłowicza, uchwalają jaknajenergiczniejszy protest przeciw zamachom na zdobyte i zagwarantowane prawa w stosunku płac, zabezpieczenie na starość, zabezpieczenie 8-godzinnego dnia pracy, redukcji urlopów wypoczynkowych, redukcji pracowników kolejowych itp.

Biorąc pod uwagę przyjazd Pana Ministra kolei do Lwowa zgromadzeni domagają się wystąpienia przedstawicielstwa Z. Z. K. z przedstawieniem powyższych żądań Panu Ministrowi

Zgromadzeni wyrażają posłom tow. Hausnerowi i Kuryłowiczowi, jak i partji PPS. pełne podziękowanie za ich dotychczasową działalność i obronę interesów pracowników kolejowych.

We Lwowie, dnia 1. VI. 1924.

Rezolucję tę jednogłośnie przyjęto i zakończono zebranie.

Z nędzy emerytów.

120 Mk. mies. emerytury.

Istnieje wielka instytucja asekuracyjna. Krakowskie Tow. Wzaj. Ubezpieczeń, popularnie zwane Flo-czanką, które swoim emerytom wyznacza po 120 i 1500 i 1600 mk. emerytury miesięcznie. Ludzie ci, od dłuższego już czasu tej „emerytury“ już nie pobierają, a obecnie brak już takich środków płatniczych, aby tę kwotę można było wypłacić.

Tak wynagradza swych weteranów instytucja wielka. Cyfry tych emerytur wprost nieprawdopodobne. Nie chce się wprost wierzyć, aby ktoś mógł się tak straszliwie znęcać nad ludźmi, którzy najpiękniejsze lata instytucji poświęcili i takiego „zapatrzania na starość“ się dożyli.

Jak wam panowie nie wstyd?

Do dowództwa garnizonu w Stryju.

W dniu 30 maja o godzinie 9-ej rano oddział żołnierzy, składający się z 12 ludzi z karabinami, został nastany do willi Wersteina, aby zająć mieszkanie lokatora niejakiemu Starkiewiczowi. Werstein za wszelką cenę chce się pozbyć Starkiewiczów z mieszkania. Mieszkanie to miał wynająć pewnemu kapitanowi.

Zapytujemy dowództwo, czy za jego wiedzą nadużyto żołnierzy dla prywatnych spraw obszar-nika. Chodzi tu o wyrzucenie na bruk człowieka, który przez 30 lat pracował u Wersteina. Żądamy wdrożenia dochodzeń z powodu nadużycia żołnierzy.

Z wydawnictw.

ROBOTNICZY PRZEGLĄD GOSPODAR-CZY, miesięcznik poświęcony polityce gospodarczej proletariatu. Ukazał się nr. 5 pisma wydawanego przez Centralną Komisję Związków zawod. i Zw. Robotn. Spółdzielni Spożywców i zawiera szereg interesujących każdego robotnika artykułów i informacji.

Pismo jest do nabycia w Księgarni Ludowej, ul. Szajnochy 1. 2.

„WIADOMOŚCI LITERACKIE“. Wyszedł z druku nr. 22 (czerwcowy) zajmując redagowanego czasopisma literackiego. Pismo godne czytania tak ze względu na wykwint formy jak staranny i wyczerpujący dobór artykułów krytycznych i literackich.

Sprawy partyjne.

* W BELZCU odbędzie się w poniedziałek 9. b. m. o godz. 1. po południu Zgromadzenie z porządkiem dziennym: Sytuacja gospodarstwa w państwie.

Mówić będzie tow. Malinowski.

Sekr. Obw. PPS. we Lwowie

Z dnia.

Nie chcieć, to gorzej niż nie móc...

Na posiedzeniu Izby handlowej dr. Bataglia wygłosił referat o obecnej sytuacji w przemyśle, o czym piszemy na innym miejscu. W dyskusji pos. Rosmarin pragnąc przekonać obecnych, że środki sanacyjne, obmyślane i stosowane przez prez. Grabskiego zawiodą, podniósł m. in., że obszarnicy podatku majątkowego nie wpłacają nie dlatego, żeby nie chcieli, ale dlatego że nie mogą.

Dowód?

Minister spraw zagr. Zamoyski zwrócił się do marszałka sejmu Rataja z oświadczeniem, że będzie musiał ustąpić, ale nie dlatego, że go atakuje poseł Perl czy Dąbski, ale dlatego że nie ma środków na zapłacenie podatku majątkowego, który dla niego wynosi 70 tys. dolarów. A przecie nie uchodzi — zdaniem p. Zamoyskiego — aby członek rządu za niezaplacenie podatków egzekwowano. P. Zamoyski sprzedałby chętnie część swej ziemi na zapłacenie podatków, ale nie ma nabywców, bo ci coby chcieli kupić ziemię, spłaciliby ją dopiero po 5—6 latach, więc na pokrycie podatków dalej by nie było...

Tak mówił poseł Rosmarin, a satę zaległa wymowna cisza: Groźna jest sytuacja w Polsce — jeżeli ci co uchodzą za najbogatszych ludzi, magnaci z dziada-pradziada nie mogą zapłacić podatku, wynoszącego 70 tys. dolarów t. j. 350 tys. kor. przedwojennych albo 350 tys. złotych.

Tak zapewne myśleli zgromadzeni przemysłowcy, ubolewając nad swoim i pana hrabięgo losem...

W paru zdaniach prof. Sanecki nadał tej sprawie inne światło: Minister Zamoyski posiada 300 tysięcy morgów ziemi. Na zapłacenie wszystkich należności państwowych trzeba by było sprzedać około 5000 morgów gruntu. Wedle opowiadania jednego z księży z majątku p. Zamoyskiego chłopci miejscowi aż się palą, aby kupić trochę gruntu. Ale pan hrabia się droży. Chce za morg po 300 złotych, chłopci dają po 100 złotych.

I to jest ta „niemożność“ składania świadczeń na rzecz państwa ze strony pana hrabięgo.

I tak wygląda prawda o „ciężkiej sytuacji“ wśród producentów rolnych.

Nie chcieć to gorzej niż nie móc.

—:—:—

Czytajcie Dziennik Ludowy.

Z ruchu robotniczego.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY DRZEWNICY I METALOWI. Fabryka „Oikos“ w Rzęśnie Polskiej wypowiedziała pracę wszystkim robotnikom, aby przyjąć tańszych. Zwracamy się do ogółu robotniczego z wezwaniem, aby nikt pracy w tej fabryce nie przyjmował, dopóki konflikt nie zostanie załatwiony.

§ BACZNOŚĆ ROB. KRAWIECCY! Z powodu braku pracy i zastoju w zawodzie należy omijać Lwów.

§ BACZNOŚĆ ROB. STOLARSCY. Z powodu akcji

strejkowej, którą rozpoczęto z dniem 19. maja b. r. w celu polepszenia warunków pracy, uprasza się tow. stolarzy, aby omijali Stanisławów, aż do odwołania.

§ BACZNOŚĆ TOW. KAFIARZE! Z powodu akcji cennikowej omijajcie Stanisławów aż do odwołania.

(Grupa Stanisławowska.)

§ ZJAZD GÓRNIKÓW. Z powodu wyjątkowych okoliczności III. Zjazd Centralnego Związku Górników w Polsce odbędzie się 15, 16 i ewentualnie 17. sierpnia b. r.

Tragiczny wypadek w kościele.

BUDAPESZT 1. VI. W święto wniebowstąpienia wydarzyło się we wsi Lajos-Mizse podczas uroczystości poświęcania dzwonu wielkie nieszczęście. Podczas wyciągania dzwonu na wieżę, przy czym asystowały tłumy ludności zgromadzone w kościele, ktoś krzyknął, że dzwon się obrywa i za chwilę spadnie. Powstała panika, ludzie tłumnie poczęli cisnąć się do wyjścia, przy czym w ścisisku poniosły śmierć trzy osoby a ponad 30 zostało poranionych.

Za wiersz milm. 1 szpaltowy zwykle za tekstem Zł. —10. Nadesłane Zł. — 30, w tekście Zł. —50.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł.—60. Drobne ogł. za słowo Zł. —08. Komunikaty Zł. —40. zamiejscowe o 25%, drożej.

NA MANDOLINIE, gitarze (solo) w 6 tygodniach (16 lekcjach) płynnej gry z nut pod gwarancją wyucza. Specjalista pedagog. PLAC BERNARDYŃSKI 12. II p. Zgłoszenia od 4—7 wiecz. Kupuje i wypożycza instrumenty muzyczne. 45—2

Ważne dla Pań!!!

Podróżne kostjomy, płaszcze wykonuje po cenach zniżonych specjalista **Józef Flick** krawiec damski. Dla Prowinoji w 24 godzinach ulica Blacharska 20 II. p. 439—

ROK ZAŁOŻENIA 1881. 460

ALOJZY HÜBNER, LWÓW RYNEK 38

POLECA

FARBY, LAKIERY, OLIWY, BENZYNY I ARTYKUŁY DOMOWO-GOSPODARCZE

W CENTRALI

POŃCZOCH

J. PFAU, Rynek 19

najtaniej

bo wchód przez sień. 445

KWASY

463—3

SOLNY technicznie
SIARCZANY i
AZOTOWY chemicznie czyste
oraz wszelkie chemikalia techniczne w opakowaniu hurtowym poleca firma

Leon ABRAHAM we Lwowie, ul. Bema 12 A

Tel. nr. 561.

Adres telegr. „Chemikalja“.

„GRAFKA“ MAREK SEIDE

Lwów, ul. Kollataja 5 (w podwórzu)
posiada zawsze na składzie:

PAPIERY wszelkiego rodzaju i formatu

PRZYBORY DRUKARSKIE: Rygaly, szufle, wierszowniki itp.

MASZYNY DRUKARSKIE

Masa walcowa, Farby drukarskie dr. Rattner S. A.

Zastępstwo na Polskę odlewni członków i linij mosiężnych **POPPELBAUMA** we WIEDNIU. 125

Ceny zniżone

Olbrymi wybór

UBRANIA MARYNARKOWE
BRUKSELINOWE

PŁASZCZE GUMOWE
GABARDYNOWE

w magazynach konfekcji męskiej, damskiej i dziecinnej

JÓZEFA KÖRNERA, LWÓW, TRYBUNALSKA 6.

Dom własny

490—1

Rok założ. 1890

Najlepszy **WĘGIEL** górnośląski

Drzewo bukowe rębane na czwórkę

dostarcza

„**TERMA**“ Lelewela 5. Telefon 169

Dla Urzędników na raty. 47—1

DRUKARNIA

Ludowego Spółdzielczego Tow. Wydawniczego
WE LWOWIE

ul. Leona Sapiehy 77. — Telefon 496.

Wykonuje wszelkie druki dla Kas Chorych.

Księgi kontowe. Listy płatnicze.

Fasony słomkowe

we wszystkich gatunkach hurtownie i detalicznie sprzedają po cenach fabrycznych składnice

Rudolfa Neuwelta

Plac Marjański L. 8, ulica Kazimierzowska L. 25.
ul. Gródecka L. 72, Fabryka ul. Balonowa L. 23. 473—3

Zastępca naczel. redaktora i redak. odpow.

BRONISŁAW SKALAK. — Druk. Lud. Sp. Tow. Wyd., Lwów, L. Sapiehy 77. Tel. 496,